

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 232/05-15

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 3. novembra 2005 predbežne prerokoval sťažnosť J. M., trvale bytom M., zastúpeného advokátom JUDr. O. M., so sídlom B., vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 47 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 Tzo V 1/2005 z 30. mája 2005 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť J. M. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 28. júla 2005 doručená sťažnosť J. M., trvale bytom M. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátom JUDr. O. M., so sídlom B., v ktorej namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 47 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) v spojení s čl. 2 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných

slobôd (ďalej len „Dohovor“) rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 1 Tzo V 1/2005 z 30. mája 2005.

Sťažovateľ v sťažnosti uvádza, že uznesením Krajského úradu justičnej polície Policajného zboru v Bratislave z 25. marca 2003 mu bolo vznesené obvinenie za trestný čin podvodu spolupáchatelstvom podľa § 9 ods. 2 k § 250 ods. 1 a 5 Trestného zákona. Proti tomuto uzneseniu podal sťažovateľ sťažnosť, ktorú prokurátor Krajskej prokuratúry Bratislava uznesením z 19. mája 2003 zamietol.

Dňa 11. novembra 2003 vzniesol krajský prokurátor voči sťažovateľovi obžalobu, ktorú Krajský súd v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) uznesením z 25. marca 2003 vrátil prokurátorovi na došetrenie. Voči tomuto uzneseniu krajského súdu podal sťažovateľ sťažnosť, o ktorej rozhodol najvyšší súd uznesením sp. zn. 3 To 29/04 z dňa 9. septembra 2004 tak, že napadnuté rozhodnutie krajského súdu zrušil v celom rozsahu a trestné stíhanie sťažovateľa pre skutok právne posúdený ako trestný čin podvodu spolupáchatelstvom podľa § 9 ods. 2 k § 250 ods. 1 a 5 Trestného zákona v jednočinnom súbehu s trestným činom poškodzovania cudzích práv podľa § 209 ods. 1 písm. a) Trestného zákona zastavil.

Dňa 1. marca 2005 podal námestník generálneho prokurátora Slovenskej republiky (ďalej len „generálny prokurátor“) sťažnosť pre porušenie zákona podľa § 266 ods. 1 Trestného poriadku proti právoplatnému uzneseniu najvyššieho súdu sp. zn. 3 To 29/04 z 9. septembra 2004. Rozsudkom sp. zn. 1 Tzo V 1/2005 z 30. mája 2005 najvyšší súd napadnuté uznesenie zrušil a vrátil vec krajskému súdu, aby trestnú vec znovu prejednal a rozhodol.

Podľa tvrdenia sťažovateľa k porušeniu jeho vyššie označených základných práv došlo tým, že najvyšší súd konal a rozhodoval v predmetnej veci napriek tomu, že sťažnosť pre porušenie zákona v zmysle § 266 ods. 1 Trestného poriadku nebol námestník generálneho prokurátora oprávnený podať. Sťažovateľ zastáva názor, že právomoc podľa § 266 ods. 1 Trestného poriadku nemôže generálny prokurátor delegovať inej osobe s odkazom na § 14 ods. 2 písm. b), § 16 a § 9 ods. 1 zákona č. 151/2001 Z. z. o prokuratúre

v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o prokuratúre“). Sťažovateľ uvádza, že jeho právny zástupca žiadal na verejnom zasadnutí senátu najvyššieho súdu, aby ho predseda senátu oboznámil so splnomocnením generálneho prokurátora pre jeho prvého námestníka v tejto individuálnej veci, čo predseda senátu neurobil s odôvodnením, že na tento účel majú v registri univerzálnu plnú moc. Sťažovateľ poukazuje na to, že doterajšia prax najvyššieho súdu vo veci prerokovania sťažnosti pre porušenia zákona bola taká, že ju podával vždy prvým námestníkom generálneho prokurátora, ale z obsahu sťažnosti vyplýva, že zastáva názor, že takáto prax nie je v súlade s ústavou a v dôsledku tohto postupu došlo k porušeniu jeho základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 47 ods. 3 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru, ako aj k porušeniu čl. 2 ods. 2 ústavy.

Na tomto základe sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd vo veci jeho sťažnosti vydal tento nález:

„Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodnutím o sťažnosti pre porušenie zákona v trestnej veci obv. J. M. zo dňa 30. 05. 2005, sp. zn. 1 Tzo V 1/05 porušil jeho právo podľa čl. 2 ods. 2, podľa čl. 46 ods. 1 a podľa čl. 47 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Ústavný súd požiadal ešte pred predbežným prejednaním sťažnosti predsedu najvyššieho súdu o predloženie spisu sp. zn. 1 To V 1/2005, ako aj o poskytnutie informácie o tom, kedy bolo namietané uznesenie doručené sťažovateľovi.

Predseda najvyššieho súdu predložil ústavnému súdu spis sp. zn. 1 To V 1/2005 a zároveň zaslal fotokópiu listu generálneho prokurátora z 22. augusta 2000 sp. zn. Se 46/00-1 adresovaného predsedovi trestného kolégia najvyššieho súdu, v ktorom informuje o organizačnom pokyne č. 2/2000, ktorého súčasťou je aj aprobačné oprávnenie na Generálnej prokuratúre Slovenskej republiky (ďalej len „generálna prokuratúra“) vrátane oprávnenia námestníkov generálneho prokurátora schvaľovať a podpisovať sťažnosti pre porušenie zákona v trestných veciach (čl. 2 bod 3 pokynu), ako aj fotokópiu listu generálneho prokurátora z 26. marca 2002 sp. zn. Se 34/02 adresovaný tiež predsedovi trestného kolégia najvyššieho súdu, ktorým generálny prokurátor vysvetľuje svoj

organizačný pokyn č. 2/2000, ktorým upravuje aprobačné oprávnenie na generálnej prokuratúre.

Ústavný súd po nahliadnutí do spisu sp. zn. 1 To V 1/2005 zistil, že v zápisnici o verejnom pojednávaní konaného na najvyššom súde 30. mája 2005 vo veci vedenej pod sp. zn. 1 To V 1/2005 sa vo vzťahu k podstate sťažnosti uvádza „*Obhajca obvineného z formálno-právneho hľadiska namieta podanie sťažnosti pre porušenie zákona, ktorú podpísal prvý námestník generálneho prokurátora SR, vzhľadom na to, že právo podať sťažnosť pre porušenie zákona je neprenosné, ako to hovorí Ústava SR, a preto generálny prokurátor nemôže sám osebe meniť zákon.*“. V odôvodnení namietaného rozsudku nie je zmienka o tom, ako sa najvyšší súd vysporiadal s námietkou právneho zástupcu sťažovateľa týkajúcou sa podpísania a podania sťažnosti pre porušenia zákona prvým námestníkom generálneho prokurátora.

II.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Z citovaného § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní návrhu je tiež posúdiť, či návrh na začatie konania (sťažnosť) nie je zjavne neopodstatnený. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu možno

o zjavnej neopodstatnenosti návrhu hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh je preto možné považovať ten, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98).

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola a vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

1. Sťažovateľ namietá porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy v spojení s čl. 2 ods. 2 ústavy a práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru rozhodnutím najvyššieho súdu z 30. mája 2005 sp. zn. 1 Tzo V 1/2005. Argumentuje tým, že označené rozhodnutie mu nebolo doručené, a tiež tým, že sťažnosť pre porušenie zákona, na základe ktorej najvyšší súd konal a rozhodol, podala neoprávnená osoba.

Ústavný súd v tejto súvislosti uvádza, že zo zápisnice sp. zn. 1 Tzo V 1/2005 o verejnom zasadnutí konanom na najvyššom súde 30. mája 2005 o sťažnosti pre porušenie zákona, ktorú podal generálny prokurátor v neprospech obvineného – sťažovateľa proti uzneseniu najvyššieho súdu z 9. septembra 2004 sp. zn. 3 To 29/2004 vyplynulo, že tak obvinený, ako aj jeho obhajca sa na tomto zasadnutí osobne zúčastnili a boli oboznámení tak s rozhodnutím, ako aj s jeho podstatnými dôvodmi a boli poučení aj o tom, že proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok. Ústavný súd preto považoval za dostatočné naplnenie základného práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivé prejednanie veci osobnú účasť sťažovateľa a jeho obhajcu pri vyhlásení rozsudku a dospel

k záveru, že táto skutočnosť vylučuje možné porušenie označených práv sťažovateľa spočívajúce v odmietnutí mu poskytnutia súdnej ochrany.

2. Sťažovateľ namieta aj porušenie jeho základného práva na rovnosť účastníkov v konaní podľa čl. 47 ods. 3 ústavy. Vo svojej sťažnosti uvádza ako argument na podporu svojho tvrdenia len skutočnosť, že sťažnosť pre porušenie zákona je oprávnený podávať minister spravodlivosti a generálny prokurátor, pričom aj v neprospech obvineného, čím postavenie účastníkov konania nie je rovnaké; argumentuje tiež tým, že prokuratúra je monokratický orgán, že generálny prokurátor je priamo nadriadený prokurátorom a nejde o osobu nezávislú a nestrannú, ktorá by mohla byť garantom zákonnosti v trestnom konaní, ale naopak sa jej priznávajú práva nad rámec práv vychádzajúc z princípu rovnosti účastníkov konania.

Podľa názoru ústavného súdu iba nespokojnosť s právnou úpravou niektorého právneho inštitútu nezakladá sama osebe porušenie základných práv a slobôd. Uvedenie argumentu spočívajúceho len v charaktere právnej úpravy zakladá podľa názoru ústavného súdu tiež dôvod na odmietnutie sťažnosti pre nedostatok zákonom predpísaných náležitostí. Sťažovateľom namietaná nestrannosť a nezávislosť generálneho prokurátora a ostatných prokurátorov nezakladá príčinnú súvislosť medzi sťažnosťou pre porušenie zákona podanou generálnym prokurátorom, o ktorej konal a rozhodoval najvyšší súd, a namietaným porušením základného práva sťažovateľa rozsudkom najvyššieho súdu. O tejto sťažnosti rozhoduje a v danom prípade aj rozhodoval nezávislý a nestranný súd, a nie sťažovateľom namietaný generálny prokurátor, resp. ním poverený zástupca. Ústavný súd preto odmietol sťažnosť sťažovateľa v tejto časti tiež z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 3. novembra 2005